

IJsland

- Bezoek het hetebronnengebied en de geiser Strokkur en staar eindeloos in de massieve blauwe waterexplosies
- Ervaar het noorderlicht dat onvoorspelbaar vaak aan de IJslandse hemel danst
- Maak een boottocht over het meer Jökulsárlón tussen de ijsbergen en zeehonden aan de voet van de ijsmassa van de Vatnajökull
- Bind een paar *crampons* onder, wapen jezelf met een ijsbijl, vind een *viking-glacier guide* en maak een unieke gletsjerwandeling
- Dompel je onder in de bruisende hoofdstad en bewonder onder meer Harpa en de Hallgrímskerk in Reykjavík

Inhoud

- 7 Kaarten en plattegronden
- 11 Woord vooraf
- 1 13 IJsland: een kennismaking**
 - 14 Politiek
 - 15 Economie
 - 20 Bevolking
 - 30 Eten en drinken
- 2 35 Geschiedenis**
 - 36 Vikingtijd
 - 39 Noorse en Deense overheersing
 - 40 Onafhankelijkheid en ommekeer
- 3 45 Kunst en cultuur**
 - 46 Bouwkunst
 - 49 Literatuur
 - 52 Muziek
 - 54 Beeldende kunsten
- 4 59 Natuur**
 - 60 Flora
 - 65 Fauna
 - 78 Geologie
 - 101 Klimaat
 - 104 Natuurrecreatie
- 5 109 Reykjavík en omgeving**
 - 110 Reykjavík
 - 125 Omgeving Reykjavík
 - 130 Tips en adressen
- 6 135 Zuid-IJsland**
 - 136 Van Reykjavík tot Selfoss
 - 151 Van Selfoss tot de Markarfljót-rivier
 - 157 Van de Markarfljót-rivier tot Vík
 - 171 Van Vík tot Egilsstaðir
 - 189 Tips en adressen
- 7 191 Oost-IJsland**
 - 192 Van Höfn tot Egilsstaðir
 - 200 Egilsstaðir en omgeving
 - 207 Tips en adressen
- 8 209 Noord-IJsland**
 - 210 Van Egilsstaðir tot Mývatn
 - 234 Van Mývatn tot Akureyri
 - 241 Van Akureyri tot Varmahlíð
 - 248 Van Varmahlíð tot Blönduós
 - 251 Van Blönduós tot Holtavörðuhéið
 - 255 Tips en adressen
- 9 257 De Westfjorden**
 - 260 Strandavegur
 - 262 Van Hólmavík naar Ísafjörður
 - 267 Van Ísafjörður naar Brjánslækur
 - 269 Zuidelijk deel van de Westfjorden
 - 275 Omgeving Breiðafjörður
 - 279 Tips en adressen

Kaarten en plattegronden

10 281 West-IJsland

- 282 Het schiereiland Snæfellsnes
- 293 Reykholtstalur
- 298 Van Holtavörðuheiði tot Reykjavík
- 303 Het schiereiland Reykjanes
- 311 Tips en adressen

11 313 Highlands

- 314 Kjölur (F35)
- 318 Fjallabaksleið Sydri (F210)
- 320 Landmannalaugar en Fjallabak

332 Sprengisandur (F26)

338 Van Askja (f88) naar Öskluleið

341 Ten noordoosten van Vatnajökull

349 Tips en adressen

i 352 Praktische reis informatie

r 371 Register

- 8 IJsland
- 78 Geologische kaart van IJsland
- 79 De vulkanisch actieve zone
- 80 Mid-Atlantische breukzone
- 102 De gemiddelde hoeveelheid neerslag per jaar
- 112 Reykjavík
- 138 Zuid-IJsland
- 144 Þingvellir
- 160 Þórsmörk
- 164 Heimaey
- 195 Van Höfn tot Egilsstaðir
- 212 Noord-IJsland
- 219 Mývatn en omgeving
- 229 Jökulsárgljúfur
- 237 Akureyri
- 258 De Westfjorden
- 284 West-IJsland
- 323 Landmannalaugar en omgeving
- 328 Van Landmannalaugar naar Skógar
- 337 Askja
- 346 Binnenlandroutes

	toeristenhut		krater		lavaveld
	warme bronnen		kloof of scheur		zandvlakte
	uitzichtpunt		ringweg		gletsjer
	ruïne		overige wegen		rotsen
	vuurtoren		weg, alleen voor jeeps		natuurpark met grens
	berg		voetpad		

Legenda bij kaarten. Coördinaten achter plaats- en hutnamen zijn gps-waypoints met WGS84 als ingestelde kaartdatum.

0 100 km

Woord vooraf

De schoonheid van IJsland is ongeëvenaard. Soms lijkt het alsof de tijd er stil blijft staan en de ruige natuur in volle verwondering haar adem inhoudt. Op andere momenten lijkt het alsof meerdere films tegelijk om je aandacht strijden. Zelfs na jarenlange onderdompeling blijft dit land je verrassen.

IJsland is een plek waar natuurgeweld en sereniteit samenkomen. Vulkanen, ijs, wind en water – en slechts weinig menselijke invloed – hebben het land gevormd tot een paradijs voor natuurliefhebbers. Het eiland biedt geisers, tafelbergen, kraters en kratermeren, indrukwekkende watervallen, zwarte stranden, gletsjers en nog zoveel meer voor wie zich laat meevoeren door het oergevoel van dit noordelijke eiland.

De oerkrachten uit het binnenste van de aarde blijven, nu en in de toekomst, het weerbarstige IJslandse landschap hervormen. De recente vulkaanuitbarstingen op Reykjanes kleurden de hemel oranje en herschiepen de geologie van het schiereiland. De nog altijd narokende gitzwarte nieuwe lava biedt een sensationele ervaring.

Wie IJslands wil leren, ontdekt al snel dat het alfabet een paar extra letters telt: de ð (hoofdletter Ð), uitgesproken als de Engelse th in *them*; de þ, die iets harder klinkt, zoals de th in *thank*; en de æ, uitgesproken als ai in *high*.

Om naar IJsland te komen kun je vliegen of varen, maar eenmaal daar hoeft je alleen je hart te openen voor de betoverende schoonheid. Elk seizoen heeft zijn eigen charme: de prille lente, de zomer met de middernachtzon, het mystieke schouwspel van het winterse noorderlicht, of de bliksemsnelle alles-of-niets-herfst. Veel zomertoeristen worden nieuwsgierig naar IJsland in een ander jaargetijde... en zo begint de verslavende aantrekkingskracht die men 'Iceland-fever' noemt.

Góða ferð! (Goede reis!)

Mirjam de Waard en Edwin Zanen

IJsland: een kennismaking

IJsland ligt even ten zuiden van de poolcirkel, 970 km ten westen van Noorwegen en 287 km ten oosten van Groenland. De Faeröer bevinden zich 420 km ten zuidoosten en Schotland op 798 km ten zuiden van IJsland. IJsland ligt precies halverwege New York en Moskou. Reykjavík is de hoofdstad van dit noordelijke eiland en tevens de meest noordelijke hoofdstad van Europa. Met een oppervlakte van 103.000 km² is IJsland het op één na grootste eiland van Europa. Ter vergelijking: Nederland meet 41.500 km² en België 30.500 km². Hemelsbreed bedraagt de grootste afstand van het westen naar het oosten bijna 500 km en van het noorden naar het zuiden ruim 300 km. De grillige kustlijn heeft een totale lengte van zo'n 5000 km. Met ruim 400.000 inwoners is het land zeer dun bevolkt, met ongeveer evenveel inwoners als in Utrecht. Van dit inwonertal woont bovendien twee derde in Reykjavík en zijn voorsteden. De rest van de IJslanders woont op verspreid liggende boerderijen en in dorpjes in de kuststrook en in het zuidwesten, waar een laagvlakte is. Het binnenland is onbewoond en bestaat uit bergen, steen- en grindwoestijnen, lavavelden, gletsjers en rivieren. Zo'n 11% van IJsland is bedekt onder permanent ijs dat zelfs vanuit de ruimte zichtbaar is.

< Hlöðuvík in Hornstrandir. Na een jarenlange en duizenden kilometers lange reis spelen boomstammen uit Siberië aan op de IJslandse kusten. In de oude tijden reddten ze levens: bomen (en hout) op IJsland waren en zijn schaars.

Kerstkat van Reykjavik.

eerste Nederlandse bisschop op IJsland: onder andere Hendrik Hubert Frehen uit Waubach ging hem voor (1968-1986). Zijn graf bevindt zich achter de katholieke kathedraal in Reykjavík. 7,5% van de bevolking is niet kerkelijk of hangt het Asatrú-geloof aan, een religie waarbij de oude Noorse en Germaanse goden aanbeden worden (asatru.is). Het is de snelst groeiende gemeenschap van IJsland. Asatrú leert hoe je in harmonie met je omgeving en jezelf kunt leven. Er is een enorme waardering en respect voor aarde, lucht en water. Daarnaast leert Asatrú je om te gaan met prikkels en de momenten waarop je op de proef gesteld wordt. De Asatrú-gemeenschap heeft recentelijk toestemming

gekregen voor de bouw van een tempel op de heuvel bij de Perlan voor diensten en ceremonies. De moslimgemeenschap op IJsland telt ongeveer 3000 leden (in 2025). Tijdens een ramadan in de zomer, met 24 uur licht, worden aangepaste vastentijden aangehouden.

Bijgeloof is diep geworteld in de IJslandse samenleving. Men hoeft zich niet te schamen te geloven in mystieke krachten. Een bezoek aan een *spákona* (waarzegster) is gebruikelijk. Ook trollen, reuzen, kabouters, heksen, geesten en elfen zijn niet alleen verhalen uit een ver verleden maar horen tot de IJslandse realiteit. IJslanders noemen de 'onzichtbare' bewoners van IJsland het *huldafólk*; deze verborgen creaturen laten zich soms zien en iedere IJslander kent wel iemand die een elf of een dwerg gezien heeft...

Men gelooft dat elfen in grote rotsen en op kliffen wonen en dat je hun huizen met respect moet behandelen. Na bijvoorbeeld een strijd van 8 jaar tussen wegenbouwers en elfenactivisten werd in het voorjaar van 2015 een 50 ton zware elfensteen verplaatst om ruimte te maken voor een doorgaande weg tussen Garðabær en Álftanes over het Gálgahraun-lavaveld.

26 kerstdagen

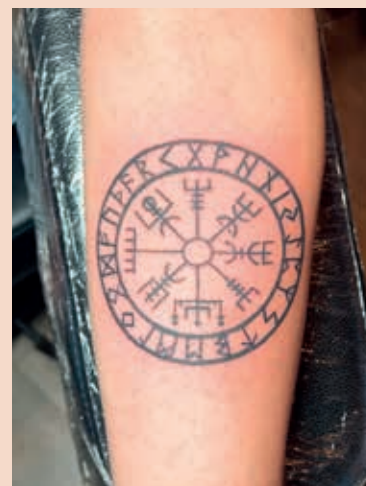
Het jaarlijkse bezoek van de 13 Jólásveinar, de IJslandse kerstmannen, is een eeuwenoude traditie. De 13 kerstmannen zijn de zonen van de heks Grýla en haar man Leppalúði uit de bergen. In de 13 dagen voor kerst komen ze een voor een naar de mensenwereld om de mensenkinderschoenen op

NOORSE MYTHOLOGIE

In het begin was de wereld verdeeld in twee rijken: een warme, vurige kant waar de vuurreus Surtur heerste, en een koude, duistere kant waar de ijsreuzen gevangen zaten. Toen deze reuzen eenmaal waren bevrijd, werden de eerste drie goden geboren: Óðin, Vili en Vé. Uit de rijp van de koude gletsjers en aarde werd de rijpreus Ymir geboren. Ymir werd door de drie goden geofferd, en uit zijn lichaam ontstond de wereld. Zijn bloed werd tot zeeën en meren, zijn vlees tot land, zijn botten tot bergen en uit zijn schedel maakten de goden de hemel. Tussen hemel en aarde bouwden de drie goden de Bifröst-brug, waarover de goden te paard heen en weer konden reizen. Hun woonplaats in de hemel wordt Ásgarð genoemd.

Aan het strand maakten Óðin, Vili en Vé uit twee stukken drijfhout de eerste mensen: Ask, de stamvader, en Embla, de oermoeder. De mensheid vestigde zich in Midgarð, de aarde.

In Ásgarð wonen vele goden, onder wie de meest geliefde van de Vikingen: Þór, de dondergod, gewapend met zijn hamer Mjölir. Bekende goden zijn verder onder anderen Loki – zoon van een reus, avonturier en berucht om zijn humor – en Frigg, godin van het huwelijk, en Freya, godin van vruchtbaarheid en schoonheid.

Tatoeages met Noorse mythologiethema's zijn razend populair op de IJslandse huid. Een bezoek aan een IJslands zwembad kan een ontdekkingsstocht worden door het Noorse godenrijk.

de vensterbank te vullen. Alleen lieve kinderen krijgen iets lekkers of een cadeautje, de stouten krijgen een aardappel in hun schoen! In heel oude verhalen (niet meer verteld wegens nachtmerries) vangen de kerstmannen de stouten kinderen om ze te voeren aan hun heksenmoeder. Deze Grýla heeft ook een megagrote zwarte kerstkat die luie kinderen oppeuzelt. De kerst begint dus 13 dagen voor de officiële kerst en daarna gaan de kerstmannen een voor een weer terug naar de bergen. Op 6 januari is de IJslandse kerst definitief voorbij. De nacht van 6 januari is een magische nacht vol met vuren en feesten. Volgens volksverhalen kunnen koeien die nacht praten,

Natuur

De natuur en geologie van IJsland zijn woest en weerbarstig en voor veel mensen ligt hier de ware ziel en schoonheid van IJsland. Het landschap is zeer afwisselend; vulkanen, zwarte stranden, watervallen, fjorden, gletsjers, geisers en kokende modderpoelen vormen een dynamisch schouwspel. De natuur is vaak 'karig', de vegetatie schaars en verre van weelderig. Toch ligt er schoonheid in de plantensoorten die het wel lukt om wortel te schieten op IJslandse bodem. Er zijn heel weinig bomen, waardoor je gevoel voor afstand en dimensies verandert. Ook de dierenrijkdom is bescheiden op dit noordelijke eiland, het grootste autochtone zoogdier is de poolvos en er zijn geen amfibieën of reptielen. Voor vogelliefhebbers is IJsland echter een paradijs; de vele watertjes bieden voedsel voor de talloze trekvogels die op IJsland de rust en ruimte hebben hun jongen groot te brengen.

< Rolstenen op een strand in Reykjanes, vlak bij het eiland Eldey. Door de krachtige golfslag die jaren heeft kunnen inbeuken op de kust, worden de stenen gepolijst. Ze maken een oergeluid van schuren en wrijven in de branding van de Atlantische Oceaan. Iedere golf die breekt in de branding wordt zo ritmisch omlijst dankzij de rolstenen.

Links: Alpensneeuwhoen in Landmannalaugar. Rechts: De noordse stern. De IJslandse naam van dit vogeltje is *kría*, genoemd naar het geluid van deze nerveuze vogel. De *kría* vliegt in zijn leventje de afstand van driemaal naar de maan en terug.

Zeevogels

Het is dus minimaal gesteld met het dierenleven op en rond IJsland. De vogellijst van IJsland telt echter ruim 300 vogelsoorten, waarvan het merendeel trekvogels en dwaalgasten zijn.

In vergelijking met West-Europa is het aantal vogelsoorten dat op IJsland broedt – ongeveer 75 – weliswaar klein, maar daar staat tegenover dat er van een bepaalde soort zeer grote aantallen voorkomen. Juist hierdoor is IJsland voor de beginnende vogelliefhebber en de geïnteresseerde leek een ideaal land om zich eens wat meer in de vogels en hun leven te verdiepen. Een goede vogelgids en een verrekijker zijn dan onmisbare attributen. De *Icelandic Bird Guide* van de befaamde IJslandse vogelaar en fotograaf Jóhann Óli Hilmarsson is een absolute aanrader. Ook de gevorderde ornitholoog zal zich geen ogenblik vervelen. Naast soorten die in Nederland voorkomen, zijn er veel interessante vogels uit de poolstreken en Amerika. De meest voorkomende vogels zijn zee-, water- en waadvogels, die vooral langs de kust voorkomen. Met name de zeevogels, die graag in kolonies broeden, zijn talrijk. De 5000 km lange, grillig gevormde kust met zijn klippen, rotsen en eilandjes is een waar paradijs voor deze nestelende vogels. De vier grootste vogelrotsen zijn Hornbjarg, Hælavíkurbjarg, Látrabjarg en Langanes. De eerste drie bevinden zich op het noordwestelijke schiereiland. Vooral de twee eerstgenoemde zijn moeilijk te bereiken. Veel gemakkelijker bereikbaar en niet zo ver van Reykjavík zijn de vogelrotsen op het schiereiland Reykjanes, waaronder Krýsuvíkurbjarg en Hafnaberg. Verder weg, maar ook gemakkelijk bereikbaar, zijn de vogelrotsen op het zuidwestelijke deel van Snæfellsnes, op het zuidelijke puntje van IJsland en op Grímsey.

Het grootste deel van het jaar brengen de zeevogels op zee door, maar van eind mei tot eind juli komen ze aan land om te broeden. Op de steile rots-

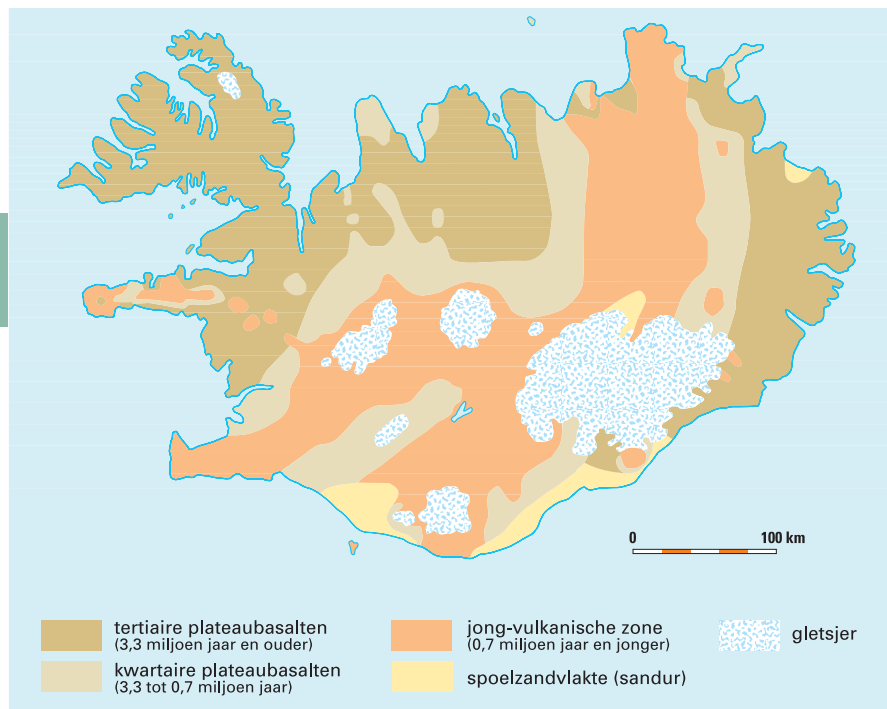
Papegaaiduikers zijn beter in zwemmen dan in vliegen. Je herkent ze in hun vlucht dan ook aan het onhandig geklapper met hun vleugels.

PAPEGAADUIKERS RAPEN

Augustus is voor de kinderen op Heimaey een heel bijzondere maand. Dan stoppen de volwassen papegaaiduikers met het voeren van de jongen, die vervolgens uitvliegen. Op zich niets bijzonders. 's Avonds en 's nachts echter komen de jonge papegaaiduikers met honderden tegelijk, aangetrokken door het licht, in het stadje Heimaey terecht. De kinderen, die dan extra laat mogen opblijven, zijn dan druk in de weer met kartonnen dozen om de gedesoriënteerde en hulpeloze vogeltjes te redden (van auto's, katten enzovoort) en mee naar huis te nemen. Na een nachtje thuis te zijn vertroeteld, worden ze de volgende morgen op een geschikte plek bij zee een voor een vrijgelaten. Wanneer een vogel gewond is geraakt bij de landing of te zwak is om uit te vliegen, wordt hij bijgevoerd en blijft hij nog iets langer logeren. Dit laatste gebeurt vooral in jaren waarin de ouders ver de zee op moeten om vis te halen, waardoor de jongen vaak maar éénmaal per dag te eten krijgen.

Bovenstaande staat in schril contrast met de jacht op papegaaiduikers, die als een delicatessen gelden. De bewoners van Heimaey hebben zelfs de volgende spreuk: 'Wijn, vrouwen en papegaaiduikers: hoe ouder ze worden, hoe beter ze smaken!' Jonge vogels worden dan ook niet gegeten.

kust is het dan een drukte van jewelste. Elk min of meer vlak stukje is dan bezet. Iedere soort heeft een voorkeur voor een bepaald gedeelte van de vogelrots. De papegaaiduiker bijvoorbeeld broedt het liefst in vrij diepe, zelf gegraven holen in met gras bedekte berghellingen, zodat deze vogel

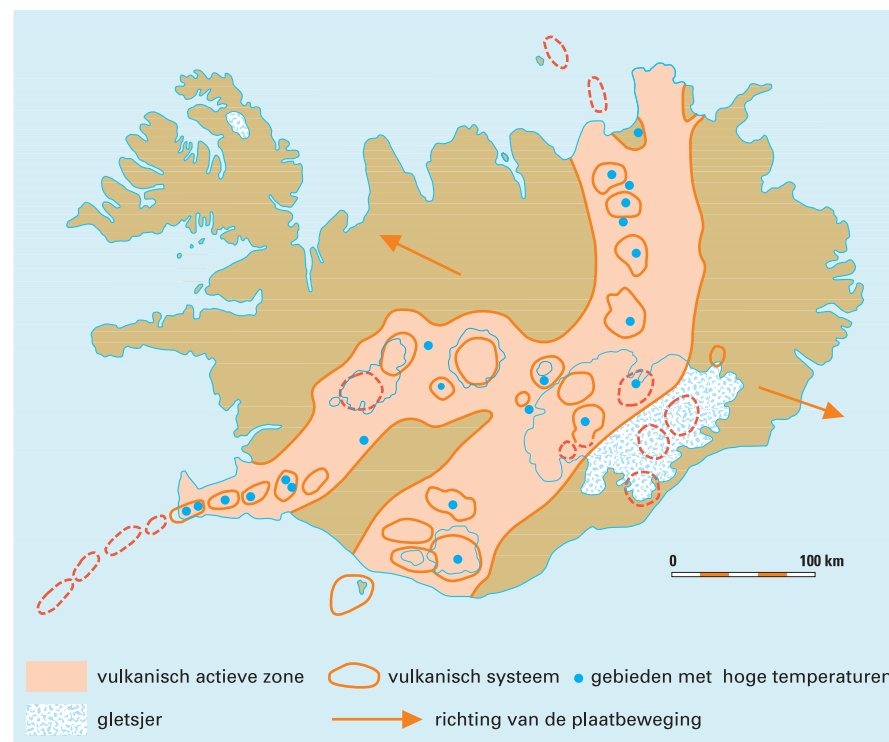
Geologische kaart van IJsland

beurt weer het voedsel vormen voor grotere dieren. De hoeveelheid zoöplankton is sterk plaats- en seizoengebonden. Deze is in het voorjaar en het begin van de zomer het grootst aan de zuid- en westkust, en in hoogzomer aan de noord- en oostkust. Stromingen die vanuit de diepte het zeeoppervlak bereiken, dragen ook bij tot de buitengewone rijkdom aan planten, die de basis vormt voor het overvloedige dierenleven in de IJslandse wateren: alleen al 150 verschillende vissoorten. Van een kleine 70 soorten is bekend dat ze zich er ook voortplanten, waaronder kabeljauw, schelvis, wijting, koolvis, heilbot, leng, tongschar en haring. Al deze soorten zijn economisch van groot belang.

De vulkanische geschiedenis van IJsland

IJsland mag gerust een geologisch wonder genoemd worden. Een land in beweging, waar de krachten die de aarde vorm hebben gegeven nog volop werkzaam zijn. Bij een bezoek aan IJsland móét je je wel gaan afvragen hoe een en ander is ontstaan – en overigens nog steeds ontstaat.

De vulkanisch actieve zone

Ongeveer tweemaal per decennium ontwaakt er een vulkanisch gebied op het eiland. De recentste uitbarsting was nabij de luchthaven Keflavík. De eruptie volgde op maandenlange heftige aardbevingen die bij de meeste inwoners op de zenuwen begonnen te werken. Op 19 maart 2021 heropende de aarde zich en voor het eerst in 800 jaar stroomde de lava weer op het schiereiland.

In de afgelopen vijf jaar is de vulkaan op verschillende locaties opnieuw actief geworden. Het is een unieke ervaring om de uitbarstingen live mee te maken en om daarna de gitzwarte, nog steeds stomende lavavelden van dichtbij te zien en voelen. Er zijn meerdere wandelroutes die naar deze indrukwekkende plekken leiden.

Mid-Atlantische breukzone

Geologisch gesproken is IJsland nog zeer jong. De oudste gesteenten zijn ongeveer 20 miljoen jaar oud (ter vergelijking: het oudste gesteente op aarde is ongeveer 4000 miljoen jaar oud). Bovendien zijn grote delen van IJsland pas in de afgelopen miljoen jaar gevormd, terwijl een tiende deel met la-

Reykjavík en omgeving

Reykjavík is de noordelijkste hoofdstad van de wereld en tevens de westelijkste van Europa. Reykjavík is niet altijd het bestuurlijke en culturele centrum van IJsland geweest. Pas in 1786 kreeg Reykjavík stadsrechten. Het stadje telde toen maar 167 inwoners en was niet meer dan een weggetje met wat huizen en boerderijen! Na de opheffing van het Deense handelsmonopolie (in 1854), maar vooral in de 20ste eeuw trokken grote aantallen mensen van het platteland naar de groter wordende stad om er te werken of te studeren. Nu woont twee derde van de totale IJslandse bevolking in Reykjavík en voorsteden. Hoewel dat nog altijd vergelijkbaar is met een provinciestad in Nederland, ademt de stad wel de sfeer van een echte hoofdstad. Reykjavík heeft een grote dynamiek op een relatief klein oppervlak. Het is een moderne stad met flats, prachtige beelden, tal van musea, twee universiteiten, mondaine winkels, overdekte winkelcentra, discotheken, theaters en een befaamd nachtleven.

< De Hallgrímskerk in het centrum van Reykjavík.

Hafnarfjörður, ook wel bekend als IJslands elfenhoofdstad, staat bekend om zijn grote populatie *Huldufólk* (verborgen volk), waarvan velen vermoedelijk in de lavaformaties van Hellisgerði Park wonen. Hier staat zelfs een klein elfenwinkeltje waar je meer kunt ontdekken over de lokale folklore en het betoverende, met mos bedekt landschap van Hafnarfjörður.

steld, de ambtswoning niet. Vanaf Bessastaðir heb je met helder weer een mooi uitzicht op Reykjavík. De noordzijde en de landengte van Álftanes zijn interessant voor vogelliefhebbers. Er broeden veel eenden en waadvogels en in het voor- en najaar kun je er met een beetje geluk veel doortrekkers waarnemen.

Hafnarfjörður (weg 41)

Deze stad was tijdens het Deense handelsmonopolie de belangrijkste plaats van IJsland. Tegenwoordig spelen visserij, industrie en het toerisme een belangrijke rol. Vermeldenswaard zijn Hellisgerði (een klein plantsoen vlak bij het centrum), Víðistaðatún (een plantsoen met veel beelden bij de camping), de fotogenieke haven, twee zwembaden, het Vikingfestival en enkele musea. Het Vikingfestival is in 1995 voor de eerste keer georganiseerd. Het was zo'n succes dat men er een jaarlijks terugkerend festival van heeft gemaakt. Het vindt meestal in de tweede week van juni plaats en duurt vijf dagen. Er is een Vikingdorp, er zijn verkoopstands, wedstrijden, paardenshows, toneelvoorstellingen, lezingen en nog veel meer.

Het oudste huis in de stad, het Sívertsen House (1803-1805), is nu Volksmuseum. Tot hetzelfde museum behoren nog twee huizen, Smiðjan en Sígubær, een arbeiderswoning uit 1902. Pakkhúsið is, eveneens in een oud huis (1865), onderdeel van dit volksmuseum.

De beroemde Regenboogstraat in het hartje van Reykjavík is dé Instagram-locatie, zomer en winter, met de kerk op de achtergrond.

Hafnarborg huisvest een expositieruimte en café met wisselende exposities moderne kunst. Af en toe zijn er ook muziekkuitvoeringen.

- > HAFNARFJÖRDUR, hafnarfjordur.is
- > VOLKSMUSEUM, Vesturgata 6, byggdasafnid.is
- > HAFNARBORG, Strandgata 34, hafnarborg.is

TOP 5 – NIET TE MISSEN IN REYKJAVÍK EN OMGEVING

- 1 Dompel je in de weldaad van het overvloedige warme water; alle baden in Reykjavík en omgeving zijn in de buitenlucht en het zwemritueel is een sociale activiteit – de Sky Lagoon, Nauthólsvík en Árbærlaug hebben de mooiste uitzichten
- 2 Ga op walvissafari in de baai van Reykjavík – in de zomermaanden gaan de meeste boottochten ook langs een eilandje vol met papegaaiduikers
- 3 Bezoek een van de vele musea in de hoofdstad; in het Nationaal Museum, Þjóðminjasafn Íslands, is nog het blok te zien waar de laatste onthoofding op heeft plaatsgevonden – het museum spreekt erg tot de verbeelding
- 4 Maak een stadswandeling langs vele bezienswaardigheden zoals het Höfði-huis, de Hallgrímskerk, de beroemde Regenboogstraat, de oude haven, het parlamentsgebouw Alþingihúsið en de Harpa
- 5 Sluit je dag af in het befaamde nachtleven van Reykjavík en geniet van livemuziek van diverse opkomende talenten

TIPS EN ADRESSEN

TOERISTENINFORMATIE

Het centrale toeristeninformatiecentrum is gevestigd op een pleintje, maar op meerdere plaatsen in Reykjavík kun je informatie vinden over excursies en musea, bijvoorbeeld bij de meeste hotelbalies en in het gemeentehuis – Aðalstræti 2 (visitreykjavik.is).

In geval van nood

- EHBO (24-uurs doktersdienst): Stadsziekenhuis, Fossvogur (bus 3).
- Apotheek: de meeste apotheken zijn doordeweeks open van 9-18 uur, maar de Lyfja-apotheken zijn iedere dag open van 8-24 uur.
- Tandarts: dienstdoende tandarts in het weekeinde, tel. 426 8000.
- Politiebureau: Borgartún 33, tel. 800 1000, in noodgevallen 112.

Reykjavík Tourist Card

- De Reykjavík Tourist Card is zeker de moeite waard voor wie een aantal dagen in de IJslandse hoofdstad blijft: de kaart geeft gratis toegang tot diverse musea, veel zwembaden in Reykjavík, de kinderboerderij, het familiepark en de stadsbus.
- De kaart is verkrijgbaar bij het Tourist Information Centre, alle grotere hotels, het stadhuis, busterminal BSÍ, de deelnemende musea en zwembaden, en online. De kaart is verkrijgbaar voor 24, 48 of 72 uur.

Hop on–hop off

In Reykjavík rijden 's zomers overdag dubbeldekkers volgens het hop on–hop offconcept. De bus begint in het centrum van Reykjavík (Arnarhóll) en rijdt een vaste route met onderweg vaste bushaltes. Je kunt met een kaartje, dat 24 uur geldig is, op iedere gewenste halte in- en uitstappen. Kaartjes zijn op verschillende locaties en in de bus zelf te koop.

VERVOER

Vliegveld

- Nationaal vliegveld Reykjavík ligt vlak bij het centrum en vanuit deze luchthaven vertrekken vluchten naar onder andere Groenland (Kulusuk), Höfn (Hornafjörður op de site), Ísafjörður, Vopnafjörður, Vestmannaeyjar, Grimsey, Húsavík, Þórshöfn, Akureyri, Bildudalur en Egilsstaðir (icelandair.is).
- Er zijn ook airstrips in kleinere dorpen maar daar wordt doorgaans niet dagelijks op gevlogen.

Bus, elektrische step en taxi

- De stadsbus (bus.is) is een goedkope manier om iets meer van IJslands hoofdstad te zien. Er wordt een eenheidstarief gehanteerd: je betaalt een vast bedrag, ongeacht de afstand die je aflegt. Je mag overstappen maar moet dan wel even een overstapkaartje vragen. Kinderen tot 18 jaar krijgen korting. Kaartjes koop je het makkelijkst via de app Klapp.
- De bussen naar de voorsteden Kópavogur, Hafnarfjörður, Mosfellsbær en Garðabær vertrekken vanaf het busstation Hlemmur. De bussen naar de overige bestemmingen buiten Reykjavík vertrekken allemaal vanuit het centrale BSÍ-busstation aan de Vatnsmýrarvegur.
- Voor een kleine afstand is een elektrische step vaak origineler en spannender dan de bus. Via een app kun je zien waar ze geparkeerd staan en hoe ze te huren. Je hebt onder andere Hopp, Zolo and Wind, allemaal gaan ze via debet- of creditcard.
- Enkele taxibedrijven zijn BSR en Hreyfill-Bæjarleiðir.

Parkeren

- Het stadscentrum is verdeeld in vier zones (P1, P2, P3, P4) met verschillende parkeertarieven. De automaten werken op munten en op creditcards. Een app als Parka of EasyPark downloaden maakt parkeren makkelijker.
- Bij de meeste hotels is parkeren kosteloos voor hotelgasten. Buiten het centrum van Reykjavík en in alle andere dorpen en stadjes is parkeren gratis.

OVERNACHTEN

- In Reykjavík en de voorsteden zijn vele hotels, hostels, Airbnb's en campings. In de praktische reisinformatie achterin vind je meer informatie over de overnachtingsmogelijkheden op IJsland.
- De stadscamping is 15 minuten wandelen van het centrum in het dal van Laugardal (reykjavikcampsite.is).

ETEN EN DRINKEN

Reykjavík heeft ontzettend veel goede en gezellige restaurants. Hier vind je slechts een kleine selectie.

- Bistro Snaps – Fíorsgata 1 (snaps.is)
- Þrír Frakkar – Baldursgata 14 (3frakkar.is)
- Fiskfélagið – Vesturgata 2a (fishcompany.is)
- Kól – Skólavörðustígur 40 (kolrestaurant.is)
- Fiskmarkaðurinn – Aðalstræti 12 (fiskmarkadurinn.is)
- Grillmarkaðurinn – Lækjurgata 2a (grillmarkadurinn.is)
- Bastard Brew and Food, tevens brouwerij – Vegamótstígur 4 (bastard.is)

Zuid-IJsland

Onbetwiste hoogtepunten in de regio Zuid-IJsland zijn het hetebronnengebied Geysir met de geiser Strokkur, de Gullfoss-waterval, het gletsjermeer Jökulsárlón, de Westmaneilanden, Þórsmörk en Landmannalaugar. Maar er is veel meer! Een van de leuke dingen van reizen is de voorpret, het uitstippelen van een route, maar ook het zelf ontdekken. Dit hoofdstuk helpt je als lezer en reiziger daarbij. We beschrijven alle mooie en interessante plekjes van de zuidelijke regio zodat je zelf je route kunt bepalen. De belangrijkste plaatsen en bezienswaardigheden hebben we niet alfabetisch beschreven maar volgens de ligging aan de ringweg. De route begint in Reykjavík en loopt tot het vissersplaatsje Höfn. De hoofdweg (ringweg) nr. 1 volgt grotendeels de kust en is volledig geasfalteerd. De afstand Reykjavík–Höfn is 459 km en is in principe in een dag te rijden, maar de meeste bezoekers brengen ongeveer 3 tot 5 nachten door aan de zuidkust. Deze streek is het dichtst bevolkt en ook het drukst bezocht.

< Papagaiduikers op de kliffen van Dyrhólaey.

De vuurtoren bij Dyrhólaey – letterlijk vertaald: het eiland met het deurgat.

gelijkheid is dat de naam verwijst naar Ierse monniken, die hier vóór de komst van de Vikingen geleefd zouden hebben.

Het ontstaan van de Vestmannaeyjar is volgens een sage te danken aan twee trollen. Een trolvrouw in Zuidwest-IJsland had namelijk een trolman uitgenodigd voor de koffie. Ze kregen echter woorden en de trolman stapte op. Deze onhoffelijke beslissing maakte de trolvrouw zo woest, dat ze met beide handen stenen en gruis bijeengraaide en hem deze achterna gooide. Deze stenenregen viel zo'n 10 km uit de kust in zee, waardoor de Vestmannaeyjar ontstonden.

In werkelijkheid zijn ze op dezelfde (vulkanische) wijze ontstaan als **Surtsey**, het op een na grootste eiland (3 km²) van deze groep. Het rees in november 1963 spectaculair op uit zee en is genoemd naar Surtur, de Oud-IJslandse vuurgod. Vijf dagen nadat de vulkaan boven water kwam, was het eiland al 60 m hoog en 600 m in doorsnede. Aanvankelijk werden alleen as en puimsteen uitgestoten, maar het voortbestaan van het eiland werd verzekerd, toen er vanaf april 1964 ook lava werd uitgestoten, die na stolling als het ware een harde schil over het eiland vormde. In juni 1967 droogde de lavastroom definitief op. Twee andere eilanden, die tegelijkertijd met Surtsey uit zee waren opgerezen, bestonden alleen uit as en werden – hoewel ze uiteindelijk ongeveer 70 m boven de zeespiegel uitstaken – binnen een jaar weer door de zee verzwolgen. Om de verdere ontwikkeling van Surtsey te kunnen bestuderen (kustlijn, flora, fauna en dergelijke), is het eiland verboden gebied voor toeristen. Alleen wetenschappers met toestemming van de IJslandse regering mogen het eiland betreden.

ALGERIJNSE PIRATEN OP IJSLAND

Het jaar 1627 ging de geschiedenis in als de *Tyrkjaránið* voor Heimaey. Algerijnse piraten, onder leiding van de Nederlandse kapitein Jan Janszoon van Haarlem, beter bekend als Moerad Raïs, terroriseerden de wateren rond IJsland. Het roven van visvoorraden mondde uit in het gevangen nemen van 242 IJslanders als tot slaaf gemaakten voor de sultan van Turkije. Wie zich niet overgaf werd ter plekke gedood.

Bijna tien jaar later lukte het met hulp van de Deense koning om enkele IJslanders vrij te kopen. Onder de vrijgekochte dwangarbeiders bevond zich Guðríður Símonardóttir, later de vrouw van IJslands meest geliefde dichter en kerkvader Hallgrímur Pétursson. Hij onderrichtte de groep ex-dwangarbeiders in de IJslandse taal en traditie na de jarenlange gevangenschap in het Midden-Oosten.

De opnames zijn gestart voor de serie *Salé* met acteur Frank Lammers in de hoofdrol als Jan Janszoon.

De Westmaneilanden zijn, alhoewel een stuk ouder dan Surtsey, ook nog vrij jong. De eerste eilanden zijn zo'n 100.000 tot 200.000 jaar geleden ontstaan, maar het merendeel is gedurende de laatste ijstijd (10.000 tot 20.000 jaar geleden) boven water gekomen.

Heimaey

Het is mogelijk om met de boot naar Heimaey te varen. De boottocht vanuit de Landeyjahöfn bij Bakki duurt een halfuurtje. Bij zeer slecht weer moet de boot uitwijken naar Þórlakshöfn en doet hij er meer dan 2 uur over (raadpleeg website). Verder zijn er meerdere vluchten per dag vanaf Reykjavík (20 min.). Een bezoek aan Heimaey kun je beter niet op de laatste dag van een verblijf op IJsland plannen, omdat slechte weersomstandigheden de terugtocht aanzienlijk kunnen vertragen. Tijdens het lange weekend van *verslunarmannahelgi* (vrije dag op de eerste maandag van augustus) is Heimaey een trekpleister voor jongeren. Het is dan zéér moeilijk om nog een hotelkamer of kampeerplekje te vinden.

- > TOERISTENINFORMATIE, vestmannaeyjar.is
- > Vliegtuig Heimaey, eagleair.is
- > Veerboot Heimaey, herjolfur.is

Een mooi uitzicht heb je als je vanuit de camping **Herjólfsdal** omhoog loopt (minder geschikt voor mensen met hoogtevrees). Een zijpad gaat naar een gat in de rotsen waar volgens de volksverhalen elfen wonen. Je kunt over de kam helemaal tot in het dorp lopen. Een andere mooie klim is die

De Westfjorden

De Westfjorden zijn het meest afgelegen deel van IJsland. Ze worden gekenmerkt door een overweldigende hoeveelheid rust en ruimte. Ze zijn nog niet ontdekt door massatoerisme waardoor je de mooiste plekjes meestal helemaal voor jezelf hebt. De fervente IJslandgangers vinden op de Westfjorden wat men in de jaren 80 en 90 overal op IJsland aantrof, toen reizen meer pionieren en ontdekken was dan tegenwoordig.

Wie naar de Westfjorden komt, komt voor de vogels en de zeehonden, het mooie fjordenlandschap, vergezichten over de Atlantische Oceaan, gele stranden, de rijke geschiedenis en de Dynjandi-waterval, maar vooral voor de rust.

De IJslanders noemen deze 'drakenkop' de Vestfirðir. De lengte van de kustlijn van de Westfjorden is meer dan een derde van de totale kustlijn van IJsland, terwijl de oppervlakte slechts een tiende van het totaal uitmaakt. De brede, U-vormige fjorden dringen soms diep landinwaarts. Vooral in het noorden en westen rijzen de bergen steil op uit de oceaan. Vlakke stukken land zijn schaars en waar aanwezig vaak in beslag genomen door vissersplaatsjes of boerderijen. Een groot aantal hiervan is echter compleet verlaten: nergens anders op IJsland is de ontvolking zo groot geweest als hier. De verlaten boerderijen hebben nog wel namen en op de (verkeers) borden staat hoe de boerderij heet, met de toevoeging van het grijze symbooltje voor onbewoonde nederzetting.

< Arnarfjörður wordt omlijst door een magistraal gebergte en zeldzame gele stranden.

